

ישראל

אל, נצור את מלכת הכביש!

כסוף השבוע שעבר חשה דיונוגוף מי שמועה שעברה מפה לאוזן: שמעת? לא קיבלו את מלכת הכביש לקאן? גולן נסע לשם, כדי להציל את המצב. טוב לו. כך מגיע לוו!

אהבת חברים למיקצוץ אופיינית. כשאין מבקרים בסביבה כדי לירות בהם, תמיד טוב לשפוך מעט רעל על הקונקורציה. היו אפילו שסיפרו על מסיבות ההדחה של כל מיני מתנגדי גולן, אשר עלו על כי גם הבמאי וגם אתם ששלחו אותו לפסטיבל (ועדה בין-משרדית של מדינת ישראל) זכו לסטירת לחי כליכך מצלצלת.

ואמנם, צדקו כל השמועות. מלכת הכביש טרם נתקבלה בפסטיבל קאן. אבל שכחו הי רכילאים מילה אחת: עדיין. ועדת הפסטיבל תראה את עלילות מרגלית היצאנית רק השבוע, ואז תחליט אם לקבלה או לא.

גולן בפאריס. מעיד הבמאי מנחם גור לן, שאמנם נסע לפאריס, כשנסתבר לו ש טרם נקבע מועד להקרנת סרטו בפני ה ועדה שם, אבל חזר לתל-אביב בלילה הסדר: "אמת היא שמלכת הכביש נתקלה בחתים בדרכה לקאן, ואפילו באדישות מות לטת של מהל הפסטיבל, פאבר לה-בריה, שהתחמק מהליפגוש איתי ככל שביקשתי.

אלא שפסטיבל קאן השנה נושא אוני מיוחד: לרגל השנה ה-25 לקיומו החליטי, כנראה, המושלים בכיפה, ובראשם לה-בריה, שהוא מעין דיקטטור, להחזיר לפסטיבל, שהתמסחר והתדרדר בשנים האחרונות, את יוקרתו. זאת אומרת: להפוך אותו למין פסטיבל אוונגארדי-אמנותי דוגמת ונציה.

"אפילו הצרפתים, שהגישו סרטים לפסטיבל, נהגו בקשיים. עד כה הודיעה הלת הפסטיבל כי קיבלה רק את סרטו של ז'אק טאטי (גרפיט). טאטי לא סיים עדיין את ההסרטה, ובמאים אחרים, שכבר סיימו את סרטיהם, קיבלו זאת כעלבון מתגרה.

סטירת לחי. בינתיים הראתי את מלכת הכביש לכמה מבקרים ועיתונאים צרפתיים, באולם ההקרנה של קלוד ללוש. כור לם כאתר, בנייהם מבקרית-קולנוע של לה מזנד ופראנס סואר, הביעו אמנם כמה הסי תייגויות מן הסרט, אבל טענו שזה הטוב בסרטים הישראליים שראו עד היום."

אם לא יתקבל מלכת הכביש בקאן, תהיה זו סטירת לחי לא רק לגולן, ולועדה ש שלחה אותו, אלא לישראל עצמה. משום שסייב לקבל סרט המייצג מדינה, יש לו השלכות מדיניות יותר מאשר אמנותיות. ו קאן ראהה כבר דברים גרועים יותר מ מלכת הכביש.

צנזורה

זקני ציון

במלכות העירום

הסרט מלכות העירום הוא מוצר יזוני דובר אנגלית, מן הפחות משובחים ש

אלמגור ב, מלכת הכביש" ברגמן, ויסקונטי וגולן

למען סערה פוטוגנית

בתו של רייאן (צפון, תל-אביב; ארצות-הברית) — הפקה שבחרה כל פרט ופרט במלקחיים סטריליות: הבמאי מנוסה בסרטים סוגרי-קופות, דוויוד לין, התסריטאי שלו, לא פחות ידוע, רוברט בולט (המחזאי של "אדם לכל עת"), השחקנים (שרה מיילס, רוברט מיצ'ם, טרוור הווארד, ג'ון מיילס, ליאו מקקרו) — כולם נמנים על השורה הראשונה, והצלם פרדי יאנג ליווה כבו את לין במיבצעים הקולנועיים המרשימים ביותר שלו — ד"ר ז'וואגו ו, לורנס איש-ערב."

כל נוף אירי המופיע בסרט אינו סתם פיסת-שדה באירלנד, כי אם תוצאה של חיפושים ארוכים. כל זווית צילום נבחרה בקפידה.

אשר לסצינת השיא של הסרט, העברת ארגונישק בליל-סופה, העיד על כך הבמאי בעצמו כי הוא והצוות המתניו לסערה די משכנעת במשך ארבע שנים תמימות.

חבל רק שבמסגרת כל ההכנות המדוקדות, שכחו להמציא סיפור שיוכל לעמוד נוכח סערה פוטוגנית כלי-כך. האבותיה של רוזי רייאן, בתו של פונדקאי בכפר אירי קטן, בתחילת המאה, הנישאת למורה הכפר ובוגדת בו עם קצין אנגלי יפה-תואר ומתוסבך, מספיקות אולי לסרט אינטימי קטן, אבל בוודאי לא ל"גולית" שהוציא לין מתחת ידיו.

ואיש אל ישלה את עצמו בקשר לנושא הסרט. אמנם, המרידות הלאומניות שקדמו לעצמאותה של אירלנד מופיעות כאן כתזכירים מפעם לפעם, אבל הסרט הוא, בסופו של דבר, סיפור אהבה ותו לא, סיפור אהבה

דברי הימים של צ'ארלי

האיש המצחיק ביותר ב-עולם (פיס, תל-אביב; ארצות-הברית) — הכוונה, כמובן, לי צ'ארלי צ'אפלין, אבל זהו צ'אפלין בלתי-שיגרתית. כי שלא כמקובל בסרטי-אוספים ממין זה, המציגים בדרך כלל כמה קטעים הנבחרים בשרירות-לב ובליווי קריינות מפוקפקת, סרט זה הוא ניסיון מעניין לעקוב ברצינות אחרי תחילת הקאריירה של מי שנחשב לגדול גאוני האמנות השביעית. הקריינות מופקדת, הפעם, בידי דוגלס פייר-בנקס הבן, בנו של מי שייסד יחד עם צ'אפלין את, "יונייטד ארטיסטים."

הסרט עוקב אחרי הנער צ'ארלס ספנסר צ'אפלין, החל בימים הרזים בלונדון, כאשר הרוויח לחמו כשחקן בגיל שמונה, דרך עלייתו לגדולה בתיאטרון הוודוויל, אחרי סרטי הראשונים, טרם יצר את דמותו הבלתי-נשכחת של היחפן הנצחי, סכסוכי השונים עם במאים וזכרים לעבודה, ודרך כל אלה — כיצד השפיע על אחד מן השל-ביים האלה על התפתחותו האישית של צ'אפלין האמן.

ואם היה למישהו ספק בעניין, הרי בא האיש המצחיק ביותר בעולם ומוכיח כי מה שחשוב בקולנוע הוא בכל זאת מה שמתרחש לפני המצלמה, ולא ההתחכמויות הטכניות של מי שעומד מאחוריה. חוש התיזמון הנפלא, ההמצאות הקומיות הרודפות זו את זו, במהירות מסחררת, ומתיחת הדמיון האנושי אל גבול האבסורד, הם סימני-ההיכר של כל הקומדיות האילמות הטובות. אולם לכל אלה הוסיף צ'אפלין את המימדים המיוחדים שלו: לעג גלוי לכל הרשויות, התפרצויות אלימות מטור-

שרה מיילס: אהבה ארוכה

ההולך לאיבוד ביים של מרכיבים רבים ומיותרים, שנועדו כאילו לרוממו מעל סיפור-אהבה של שבועון נשים, שכזה הוא בדיוק.

חטא הוא שלא להודות בדברים היפים שיש בסרט, כמו אותה סערה מפורסמת, שכמוה בגבהים ובגוונים לא ראה בד הקולנוע, או סצינות-אהבה ביער סבוך ירוק ונוצץ, או, סצינה יוצאת-דופן — כשבני-הכפר לועגים לאידיוט המקומי המתחזה כקצין האנגלי. אמת, ישנם דברים יפים לעיניים, אבל כאשר זה צריך לקחת שלוש שעות כדי לראותם, מתעייפות גם העיניים הבריאות ביותר.

צ'ארלס ספנסר צ'אפלין: ההתחלה

פות, בהן הוא נוקס את נקמת כל האנשים הקטנים במנגנונים הענקיים. וככל שהתבגר, התגברה בו תחושת-בי-דידות ורצון, שלא הוגשמה לפרוץ את חומותיה המזהירות. סיפור הסרט נגמר בדיוק במקום בו מתחילה תחילתו הרשמית בסרטיו הגדולים. ואין בכך פלא, היות וצ'אפלין אינו מרשה לאיש להשתמש בחומר מתוך סרטים אלה. גם כך, יש כאן חומר מעניין למכביר, ואפילו נדיר. למשל, אפשר לראות כאן כמה נסיונות-ניפל לחקות את צ'אפלין, ביניהם בולט ניסיון יפאני אחד.

סיפור על רצונה של יצאנית לחזור ולשקם את חליה, ועל החברה שאינה מאפשרת לה לעשות זאת. גילה אלמגור משכנעת בכמה מעמדים, ויהודה ברקן משכנע לאורך כל הדרך. המיגרעת: הגזמות בבימוי ונטייה להדהים בכל מחיר.

ירושלים

מ.א.ש. (אוריון, ארצות-הברית) — מי שמסוגל להתבונן ברצינות בגחיות מוטטות בהליקופטרים בשיטת הסרט הנע, סופו לה גיע לבית המשוגעים. הדרך היחידה להתגורר נן בפני האבסורד שבלוחמה היא הצחק. זוהי מסקנת הבמאי והשחקנים (אליט גולד, דונלד סאתרלנד), בתיאור הווי בית-חולים צבאי בשדה.

חיפה

הבריחה הגדולה (מאי, ארצות-הברית) — סטיב מקוויץ על אופנוע ועם כדור ביד, צירלס ברונטון חופר ביד שרירית, והבורת גברים משכנעת ומשעשעת בסיפור בריחה ממחנה-שבוים.

שוקל מה צריך להיות הצעד הבא. הוא יכול להזמין את הצוות המכין את האנציקלופדיה העברית, כדי לברר את פשר הגדרות הצנזורה, והוא יכול לפנות גם לערכאות. בכל אשר יפנה, מאחלים לו הצלחה. מי יתן ומשהו יזין סוף סוף את זקני ציון ממקור-מם.

תדרין

תל-אביב

רפיסי חיים (סטודיו, ארצות-הברית) — תיסכולו של המשכיל הי אמריקאי, שאינו מוצא את מקומו המתאים בחברה, בסרט רגיש ומעניין, משוחק להפ ליא עליזי גיק ניקולסון בתפקיד הראשי.

המעגל האדום (פאר, צרפת) — סרט משובה, המטפל לכאורה כי סיפור שוד נועז, אבל משקף בעצם את דעתו של הבמאי, מלחיל, על מהות הצדק, ועל חוסר היישע של האדם. מישחק, בימוי, צילום — הכל ראוי לפרס. מלכת-הכביש (הוד, ישראל) —